

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VIDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fél oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árlengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII. kör, virág-utca 337. h. sz., hova a közlésre szánt levelek és kéziratok intézendők.	
Hirdetések felvételnek ugyanott.	
A „Nyitlter“ sora 15 kr.	
Negyed oldalnál kisebb hirdetéseknek a térmérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.	

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.
Számoként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Köszönjön le állásáról a főmérnök.

Nem szivesen foglalkozunk egyes emberek magánügyével, legyen az barátunk vagy ellenségünk, de ha az illető magánügyét annyira egybeköti városunk érdekeivel, hogy az el nem választható állásunkból kifolyó kötelességünk feltárni a törvénytelenéget.

Ismerik olvasóink Bobula János fővárosi építész körmönfont ajánlatát, hiszen közöltük már annak részleteit is. Megmondottuk két héttel ezelőtt, hogy ez a vállalkozó nem a maga jószántából akarja lekötöni a várost, hanem lessz ott más érdek, mely kielégítésre vár.

És így is van.

A városi főmérnök Mácskovits Titus érdeke az első, utána következnek a többiek.

Mácskovits Titus — amint városzerte beszéljük, — kapott Bobula Jánostól 14,000, azaz: **tizennégyezer forintot.**

Előre is sietünk kijelenteni, hogy ez a szép tőkepenz nem *sáp*, hanem a tisztességes munka jutalma.

Ezért a tizennégyezer forintért — amint mondják, — Mácskovits Titus egy millió téglát köteles adni Bobula Jánosnak, hogy az illető abból Szabadka város építkezéseihez szükséges anyagot fedezze.

Az építész vállalkozónak tehát a mi utaink annyira biztosították a város bérét, hogy az előlegezni mert tizennégyezer forintot, s aztán megtette azt az ígéretet, hogy vasutat épít Palicsra. Ludasra, s talán még valahová tanyára is. A vasut építésre az előmunkálatai engedélyt egy évre már meg is szerezte.

És ebben a Bobula ügyben Kállay Albert keze is mozog, mert ha nem így állana a dolog, az a fővárosi vállalkozó, a számmal dolgozik, nem dobálna egy ajánlatná előre az ezreket. Kállay Albert a főispán, hir szerint belügyminiszteri államtitkár leendő, s így a garancia Bobula kezében kettős értékkel bír, mert ha ez igaz, akkor határozhatunk mi Szabadkán a mit akarunk, Kállay Albert miniszterhelyettes odafönt egy tollvonással törli majd szét számításainkat.

Igy állunk.

A tizennégy ezer forintos előleg becsületes munkára adatott, ezt ismételtük s csak örömlünknek adhatunk kifejezést, ha egy oly ipartelep mint a milyen Mácskovits Titus téglagyára, egy szakértő építész által ily magas összeggel segítették. Örömlünk ennek azért, mert ez azt mutatná, hogy az a gyár életképes, s ha rohamos építésre lesz szükség nem vándorol a mi pénztünk vidékre, hanem megfordítva leendő.

Azonban a kép háttére sötét.

Mácskovits Titus nemcsak téglagyár tulajdonos, de városi főmérnök is, aki a város részére készített épületeket felülvizsgálja, az anyag jószágát ellenőrzi, átveszi s a kifizetést megengedi.

Ha Bobula János kezére játszik Szabadka összes építkezéseit, a hol majd száz és százezrekről lesz szó, ott Mácskovits Titus adja a téglát, Mácskovits Titus veszi át a város nevében ugyanazt a téglát s Mácskovits Titus fogja főzött tégláira azt mondani, hogy jó, — *fizessetek.*

Mácskovits Titus állása ezek és egyéb történetek után tarthatatlan.

Köszönjön le.

Mi tisztességes és becsületes embernek ismerjük a főmérnököt, ha ő Bobulával szerződési viszonyba lépett téglagyárára vonatkozólag mint téglaszállító vagy szállítató, úgy beláthatja azt, hogy minden gyanút csak akkor háríthat el magáról, ha érdektelenné teszi magát, ha állását átengedi oly férfinak, aki hivatalának él, s nem avatkozik oly vállalatokba, melyek a város házi pénztárával szoros kapcsolatban vannak.

Köszönjön le állásáról a városi főmérnök, — ismételtük.

És ha már itt állunk, le kell köszönnie nemcsak a Bobula vagy egyéb ügy miatt, de azért is, mert azon állásban a mai napig is csak kegyelemből ül, amit pedig meg nem érdemelt.

A főmérnöknek nincs oklevele.

Egy közönséges iparost eltilt a törvény önálló munkálkodástól, ha nincs kellő képesítvénye, és nálunk, Magyarországon harmadik városában egy főhivatalban a főnök oklevél nélküli mérnökjelölt. Mikor Mácskovits Titus megválasztott díszes állására, ki lett kötve, hogy egy év alatt tartozik oklevelet szerezni itt Magyarországon.

Hány év telt el azóta?

Négy.

És a főmérnöknek még nincs, de nem is lesz oklevele.

Ha mindezek daczára állásában továbbra is megmaradna, mi egyelőre a városi bizottsági tagok figyelmét hívjuk fel csupán, tartsák meg szavukat, mert *becsületes ember szavának ura marad.* A városi képviselő testület pedig kimondotta, hogy egy éven túl oklevél nélkül Mácskovits Titus főmérnök nem maradhat, le kell köszönnie, tehát világos, hogy itt egy egész törvényhatóság szótartásáról beszélünk.

Mi hisszük, hogy mind a két helyen megértették a valóságot, megértették különösen azt, hogy nem a személyes érdek, hanem tisztán városunk érdeke vezetett e lépésre bennünket.

K. Illás.

Közgyűlés.

A f. évi április 24-én megtartott városi törvényhatósági közgyűlés tárgyak tekintetében nem volt ugyan gazdag, de volt egy oly fontos tárgya, mely a jelenlegi törvényhatóság rendetlen, törvénytelen és bünyös gazdálkodásától annyira duzzadt volt, hogy fölért legalább is 50 mássikkal.

Kállay főispán eljárása és gondolkozása, melyet a palicsi fürdőintézet kibővítése tárgyában 3241 frt 77 kr. értékű faanyag hova fordítása fölötti vita alkalmával tanusított, örökös bélyeget fog nyomni Szabadka város tanácsára.

Még 1886. évben történt, hogy egy tavaszi jégzajlás alkalmával a tükör-fürdőt a jégzajlás megrongálta.

Miután szakmájába vág, Mácskovits Titus városi főmérnök jelentést tett a tanácsnak, és mert állítólag gyors intézkedés szükségére merült föl, közgyűlési határozat nélkül a tanács meghagyta a főmérnöknek, hogy ez egy tervezetet és költségvetést terjesszen elő.

A városi főmérnök idő rövidségével indokolván eljárását, csupán egy skartétának nevezhető tervezetet nyújtott be a tanácshoz, és a nélkül, hogy a tanács vagy legalább elnökileg utalványozva lett volna, a főmérnök két kereskedőtől nem kevesebb mint 3241 frt 77 kr. értékű faanyagot rendelt meg, állítólag a hideg fürdő kitarozására.

Szigethy József gazdasági tanácsnoknak a közgyűlésen tett következő kijelentése: *„a legnagyobb baj, hogy a kérdéses fa mennyiséget senki sem vette át“*, — fényes világításba helyezi azt, hogy ez ügyben nemcsak szabálytalanság forog fenn, miként a főispán és Mamuzsich Lászlár polgármesternek tetszett kijelenteni, hanem épen büntény.

Sajátságos, hogy a fakeskedők két éven át nem sürgették követeléseik kiegyenlítését, és a főmérnök, midőn két év után az összeg kiegyenlítése sürgetve lett, Gáli segédmérnököt toltta előtérbe és ez által adatott be egy terjedelmes jelentést.

Most nevezett mérnök jelentésében azt mondja, hogy a kérdéses fa anyagot felmérte (tehát két év után.)

Erre a városi tanács Koczka mérnök, Polyakovics Alajos városi bizottsági tag és Molnár ácspllér, mint 3 tagu bizottságot küldte ki a fölhasznált fa anyagok mennyiségének kiderítésére; ezek jelentésükben azt adták elő, hogy nem tudtak felfedezni a 3241 frt 77 kr. áru fa mennyiségből csupán 2089 frt 47 kr. árut, s így 1152 frt 30 kr. hiány mutatkozik.

Ezen felfedezett hiány csiklandozta egy a tanácsot, mint a városi főmérnököt, ezért pótvizsgálatot rendeltek el. A pótvizsgálatnál már csak Molnár és Polyakovics jelentek meg. A szakértő bizottságot mindenkor Engelbrecht városi ácspllér kalauzolta, és a második szemle alkalmával már nem a fürdőháznál felhasznált fa anyagok vizsgáltattak felül, hanem egyes épületeket és kerítések jelöltettek meg, mint melyek az állítólag a palicsi fürdőházra szállított fa anyagokból kerültek ki, mégis mindennek daczára 431 frt 54 kr-ra rug a felfedezett hiány.

Ezen fölfödött hiány, az építkezésnél mutatkozó szabálytalanság, valamint a megrendelés, kiszállítás, és a fa anyagok kiszállítására vonatkozólag a kiküldött szakértő bizottság indokolt jelentést tett.

Ezen indokolt szakértői jelentésre Mácskovits Titus városi főmérnök, hivatottnak érezte magát nyilatkozni.

Ezen nyilatkozatában egy helyen azt mondja, hogy a fa anyagokat a városi fuvarosok Palicsra kiszállították.

Gáli pedig jelentésében azt mondotta, hogy a fa anyagokat — ha emlékeztünk

nem csal — a városi raktárban mérte föl, később Gáli ezen nyilatkozatát Mácskovics Titus színtén megerősíti. Ha nyilatkozatában körvonalozta volna azt és határozottan megjelöli, hogy a fa anyagokat ki rendelte meg? Ki szállította el? Ki vette át? Ki mérte fel? Abból mennyi lett a fürdőházra fordítva? Mennyi más helyre? És mennyi maradt ki? Akkor hivatásszerűleg cselekszik, sőt ha csakugyan szabálytalanság történt és ezen szabálytalanságot férfiasan beismeri, úgy eloszlatott volna minden gyanúsítást.

De Mácskovits nem ezt tette, hanem bünyös cselekményének elpárolgása céljából nekiront a hivatalosan kiküldött bizottságnak és oly kvalifikálhatlan kitételrel illeti azt, melyet már magának a tanácsnak és illetőleg a törvény ellenőrző főközjegnek, Kállay főispánnak sem szabad lett volna megtorlás nélkül hagyania.

Ezen bornirt jelentést a főispán, a főmérnök, a gazdasági tanácsnok, főszámvéző és egyes könyvivéru tisztviselő mulattatósára fölolvastatja; — helyesen tette, mert ezen brutális jelentéstől kiolvasta mindenki, hogy az ügyben büntény lappang. Igen, mert az igazság nem dühög, az csendesen jár. — És mindezekre mi a tanácsai javaslat? Az, hogy az összes iratok adassanak ki a főmérnöknek, hogy ez a május havi közgyűlésig adjon be egy újabb számadást, és ha a főmérnök a 371 frt 54 kr. különbözetre nézve nem tudna eiszámolni, az az ő kárára fog felrovatni.

Németh Mátyás bizottsági tag nem ismerve még Szigethy gazdasági tanácsnoknak abbéli kijelentését, hogy a kereskedők által állítólag szállított famennyiségét *„senki sem vette át“*, a kereskedők által beadott számla kiegyenlítése ellen kifogást nem tett, azonban tekintettel azon súlyos vádakra, a melyeket ezen ügyben a helyi sajtó a hatóság ellen emel, továbbá tekintettel az ellentmondásokra, melyek a felolvasott jelentésekből tűnnek ki, továbbá azon törvény és szabályellenes eljárásokra, melyek a hatóság illetékes közegei által ez ügyben elkövetettek, szigorú vizsgálatnak elrendelését indítványozta.

Következett Polyakovics Alajos városi bizottsági tag, és a szakértő bizottság egyik tagja, ki szintén élénk szinben eszterelte a tapasztalt visszaéléseket, majd visszautasította az építész-mérnök által jelentésében használt durva és sértő kitételeket és egyben kijelentette, hogy Mácskovits Titus ellen, ki egyébként hivatalos állásának betöltésére kvalifikációval nem bír, meg fogja tenni a törvényes lépéseket, s csatlakozott Németh indítványához.

Ezután Budanovics Antal népközlő igazgató kelt fel, és az ő lelkiismeretéhez méltólag, nem a tárgy érdeméről beszélt, hanem megtámadta a szakértők véleményének indokolását, és nagyon természetesen pártszemüvegen nézve a dologot, ő nem tált az egész ügyben semmiféle törvénytelenéget s azért a tanács javaslatát kérte Németh indítványával szemben elfogadni.

Igy képviseli a polgárság érdekeit egy lelkiismeretes választott bizottsági tag.

Ezután felkelt a polgármester, és bár beismerte azt, hogy nagy szabálytalanság és rendetlen kezelés ténye forog fenn, de azért ő is időt engedne az építész mérnöknek az ügy tisztázására.

Majd Szigethy József gazdasági tanácsnok tette meg a főntebb már jelzett súlyosító beismerést.

Ekkor már Mácskovits Tituszt is elhagyta előbbeni jó kedve, beszélt, hallgatta is a közgyűlés, azaz hallgatta volna, hogyha valamely alapos védelemmel áll elő.

Beismeri, hogy gorbáskodott jelentésében, de saját védelmére mitsem tud felhozni.

Varga Károly bizottsági tag szintén a tanácsi javaslat mellőzésével erőlyes vizsgálat elrendelését sürgeti.

Mire Küllay főispán — akkor, amikor a polgármester már határozottan kijelentette volt, hogy a városi fakartárban más célra és többször szállított időközben faanyag — az ügy bünös voltát mintegy elnyomni akarván, a jobb érzések egynaggyobb megbotráncolására, szintén szót emelt a tanács javaslata mellett, azzal indokolván, hogy mérsékeltül esettel a famaradvány újból és a hiányt igy majd talán határozottabban konstatálható leendő, ő szintén idő előttinek találja még a vizsgálat elrendelését.

Igy örökös Szabadka város közigazgatása fölött Küllay Albert főispán, igy felel meg azon ígéretnek, melyet beiktatása alkalmával tett, hogy mindenek fölött becsületes és tisztességes közigazgatást követel.

Ezután felszólalt még Varga Ágoston, ki szintén élénk színekben festette azon visszaélést, mely ezen egész ügyön keresztül vonul, s miután világosan látja, hogy itt egy bünös cselekményt akarnak elismítani, szintén erőlyes vizsgálatot kér elrendelni.

Vége az indítványozó zárszavában a tanács, valamint az odiosus ügyben szereplő tisztviselők reputációjára érdeklődik ajánlja indítványát elfogadásra, azon okból is, hogy az ártatlanul gyanúsítottakat magukat tisztázassák, a bünösök pedig lakoljanak.

Minden nyomos érv daczára döntött ismét a tisztakar nagy része, a közzvetve érdekeltek és a nyers tömeg.

A másik érdekes tárgy Mokossay Mátyás plébános föllebbezésének eldöntése volt.

A legsajátságosabb ez ügyben az, hogy egy a tanács, mint a főispán, mert csupán 20 frtról volt szó, az egész ügyet, mint valamely bagatell dolgot, mely tulajdonképen sem a tanács, sem a közgyűlés elé nem tartozik, csak egy, per sundam-bundam nyakrafőre ütötték el.

Szerencse, hogy Pertich Mihály árvaszéki elnök, aki minden dolognak a nyakát szokta kitekerni, ennek is úgy tekerte ki, hogy várják meg, míg a plébános egyházi főnöke helyeslő vagy elvetendő a plébános azon számítását, mely szerint a hideg adományából 20 frtot a pápa jubileumára mint Péter fillért szolgáltatott ki.

Hát ez nagyon nevezetes dolog.

Jóllehet a prépost-plébános, szóval Jandek Mátyás főlevéltárnok okmányilag igazolta a kalocsai érsek jóváhagyását, de minden körülménytől eltekintve, ha az érsek nem helyeselte volna Mokossay plébános küldeményét, azt el sem fogadja, hanem visszaküldi az illetőnek, mert tudunkkal a küldemények a kerületi egyház főnöksége által eszközöltetnek.

Pertich tehát tullót a célzon.

Miután pedig a tanács javaslata Mokossay föllebbezésének elvetésére irányult, Németh bizottsági tag pedig a föllebbezés elfogadása és Mokossay plébános törvény és szabályellenesen letiltott 20 frnyi összegnek feloldását javasolta, a főispán két-közben állott, nem tudta mit cselekedjék. A véletlen azonban kezére játszott, mert vita közben egy tarokk partnerje jelent meg, mely megjelenés oly kelemetes lázas izgatottságba hozta az elnököt főispánt, hogy minden további érvelés mellőzésével kimondott egy olyan határozatot, amelyre senki sem szavazott, de senki meg sem értett, jóllehet többen és ismételve követelték a szavazást és a határozat érthető kimondását.

A többi tárgyak mind tudomásul vétettek.

A kijelölő bizottságba a polgármester indítványára Antonovits Mátyás, Mamuzsics Ágoston és Vojuics Tuncics Dániel választattak be.

A városi árvatárban ez évben befolyandó pénz készletek a három pénzüzetbe névszerinti szavazás folytán egyenlően elhelyeztetni határozattak.

A m. kir. honvédségi ludovica akadémiába a tanácsi javaslat folytán első helyre Jakobsics Lajos, második helyre Völgyi Lajos jelöltettek.

A technikus ösztöndíj elnyerése iránt pályázó hiányából újabb pályázat hirdetése rendeltetett el.

Kulucsiccs Pál hitelemző véglegesítettet.

Mit csinálnak Palicson?

Palics virítani kezd. Május első a küszöbön, a fűdő-évd beköszönt, kell hogy az épületek is készen álljanak. Száz kéz dolgozik. Meszelnék, porolnak, bontanak, építenek, furnak-faragnak s a jó isten tudja mi mindent cselekszenek ott.

Van is látszata a hatóság atyai gondoskodásának. Igy péld: az alsó épületet ujonnan náaszták, a régi nádtetőt pedig leszedték s összehányták nagy baglyába jövő télire fűtőnek, vagy kőszén helyett elhasználnák kazán alá vizet melegíteni.

A mi palicai gépészünk ezermester, lehet hogy módját eji ennek is.

Az új nádazás alatti szobákat meszelik, a butorokat kihordták a verőfényes napra s keresik bennök a — poloskákat.

Van ott más újítás is.

A ház sarkán a pénztár előtt egy rohadásnak indult faoszlopot kiűtöttek s raktak a helyére téglaláb újat, még pedig — „malterbe!“

Lettek ültetve fenyők is.

A tóparti megszabályoztatott, a béka-nyál már is igen szép gyarapodásnak indult.

A pénzügyi tanácsnok előtt az új tökéletes egész terjedelmében kiépített, az ő fundusán tul azonban, az ugynevezett hatósági új Palicsban a töltés abban hagyatott. Hir szerint a hatóság azon a tóren kecskébábákat szándékozik tenyészteni. Annak éppen jó lesz.

Az új körtőlésen két sor fával szegélyezett séta-ut nyitattott s a töltés szélén az egész part kerületén egy ölnyi széles csinos hantolás díszlik, csak hogy a májusi nem szándékozik bevárni, mert a víz máris több helyütt alomosta és beroskadott.

Fülemüléink után a kakukk is megérkezett s míg amazok belékacagnak a palicsi nagy munkába, ez odakiált szokott egyhangúságával: „kakukk!“, — miutacsak jelezni akarja, hogy Palics az idén is csak olyan hitványan lesz ellátva a múlt évi után, az első végrendelet, — képviseljeik érdekeit legkevésbé sem kockáztatják.

Száz kéz dolgozik ott, — mondjuk — s nem is panaszolhat az érdeklődő, hogy a hatóság figyelme nem terjed ki földöntéztünkre, de a szakértő, a ki e munkálatokat készítetté, még életében hasonlót készíteni nem látott s egyik baklövést a másik után követi el. Igy haladva évről-évre befektetnek tíz-tizenkét ezer forintot palicsi újításokra, de ez éppen annyit ér, mintha azt a pénzt a Palics közepébe dobnák.

Felosztották a partot is 20 házhelyre s azokat a jövő héten el is árverezik. A törekvés szép, de ez is elhibázott dolog. A hatóságnak nem eladni, de ha bírna, venni kéne telkeket a park mellett, hogy azt nagyobbítsák. Fásítanak be az elrekesztett új területet, többet nyernének vele.

Hogy azonban a villák számát szaporítani akarják, az nagyon helyes, de e célra van a városnak elég üres telke kívül a parkon, a hol a közönség is szivesebben vásárolna.

Mérsékelt ellenzéki kör alakuló értekezlete.

A f. hó április 15 ére hirdetett értekezleten számosan jelentek meg rangkülönbség nélkül választó polgárok, és a mérsékelt ellenzéki kört egyhangulag megalakulniak mondták ki.

Ideigienes elnöké Németh Mátyás ügyvéd, jegyzővé Farkas Zsigmond ügyvéd és pénztárnokká Buchwald Lázár ügyvéd választattak.

Tagok gyűjtése végett számos aláírási ívet bocsájtottak ki.

Tagsági díj egy évre 2 frtban állapított meg.

A Rudits hagyaték.

(Vége.)

Amint a bemellékelt hivatalos aktákból ki is fog derülni, az I. vagy is *teljhítelű* végrendeletnek törvényes elöneyeiről alig történik megemlékezés. A II. végrendeletnek hiányai alig érintenek. De annál határozottabban alakban körvonaloztatnak ama *sikerek*, melyeket a város az egyezés által elfogérni.

Mi ezt nem hisszük.

De hogy egyébre ki ne terjeszkedjünk különben is hosszabbra nyult felebbezésünkben; — még az esetben is, ha az ügyési vélemény neuralgiai hypothesisai előtt meg is hajolnánk, eltekintve attól, hogy a II. végrendeletnek, mint kiegyezési bázisnak *egyedüliségét*, még csak alapfogalomban is *helyesnek* nem tartjuk, szembeötöl elöttünk azon körülményis, hogy feltéve, de meg nem engedve, hogy csakis a II. végrendeletnek lenne meg ama *erősebb* jogi tulajdona, a melynél fogva a kiegyezés keresztül vitelére *biztosabb* alapul szolgálna, — ez esetben is, elöttünk *érthetetlen* az ebebe lefektetett örökösödési *elvének* — illetve azon *arányának*, a melyet az *özvegyre* nézve a beteg végrendelet *két heted résznyi* jutalékban meghatározott, — *kétnegyed* részre töltést megvaltoztatása.

Mint veres fonál húzódik ezen az egyezésen keresztül az, hogy a II. végrendelet az *özvegy* báróné tudta és akarata nélkül igy is, amint van, — még jelen hiányos alakjában sem jöhetett volna létre. És hogy tulajdonképen *ő* az ura a helyzetnek. Ez az *„egyezés“* csakis az *övé*. Az egyezkedési bázis is az *övé*. A mi ezen kénytetett

helyzetből a többi örökösökre, illetve egyezkedő felekre emanál, az csakis alamizsna.

És amidőn a *felénkség a tájékoztatlan-sággal* egyesülve, eme egyezkedésnek má már utat tört, — az ügyési vélemény ama passusai, a melyek szerint az *örökösödési* perek bizonytalan kimenetelére. A „bírói nézetek és vélemények eltérésére, sőt még a *személyi információk befolyására* is hivatkozik — az *aberatiót*, a melybe hatóságunk az egyezkedési határozattal bebonyolodott, méginkább megvilágítják.

Ez az álláspont a csüggedésnek és a reménytelenségnek álláspontja.

Álláspontja ez nem a „tisztá jogtudatnak,“ és az igazságszolgáltató hatalom eljárulásába vetett bizalomnak, hanem az *abdicatió*nak.

Mi ily tudjuk, hogy a magas honvédelmi miniszterium és a nagyim. Cultus miniszterium is ezt az egyezkedési kísérletet, a maga részéről még csak nem régiben a „*leghatározottabban*“ visszautasította.

Tették ezt bizonyosan legértettebb megfontolás után. Tették kétségtelenül azért: mert erős jogérzettel azt látták, hogy ennek az *„egyezésnek“* törvényes *bázisa* nincs. De tették bizonynyal azért is, mert megvoltak győződve, hogy emez *egyezés* *méltánytalan*; és hogy oly erős talpazaton, mint a milyen az első végrendelet, — képviseljeik érdekeit legkevésbé sem kockáztatják.

Mi is ezen meggyőződésben vagyunk. És ezen meggyőződésünk annál erősebb, mert a fentebb előadottaknál fogva, ezen ügynek szerencsés lebonyolításában mi nem kétkelünk.

De még egyet jelzünk, és ez nem egyéb mint az, hogy *„egyezés“* — és pedig ennél mindenestire jobb, előnyösebb *egyezés* megkötésére még mindig elég időnk van.

A morális testületek el nem mulnak oly könnyen, és meg nem öregednek. Auyagi viszonyai és egyéb körülményei, nincsenek kitéve rögtön változásnak.

Melyek után ismételve azt mondjuk; hogy még az esetben is, ha ezen ügy peres utra tereltetnek, — mi az ügyési vélemény motívumaiban érintett esélyek netáni bekövetkezésétől nem félünk.

A hazai igazságszolgáltatásnak hagyományos fényben ragog elöttünk szövétnéke. Annak erős jog — és igazság érzete nincs kitéve az idők és egyéni nézetek változásainak.

Ebben egyesek kételkedhetnek. Azonban erkölcsi testületeknek, akadémiáknak, miniszteriumoknak, kir. városoknak és vármegyéknek ebben kételkedni nem szabad.

Amiért is tisztelettel alóírottak Szabadka sz. kir. város törvényhatósága közgyűlésének ez ügyre vonatkozó határozatát, mint a közügyre nézve sérelmes és káros, ezennel megfellebbezzük: esedezve, hogy iadokaink komoly számbavételével, a többször említett határozatot, — illetékessége jogkörében feloldani; az elfogadott *„egyezés“* jogerőre emelkedésétől jóváhagyását megvonni; és törvényhatóságunkat az I. végrendeletben körvonalozott örökösödési jogainak a törvény rendes útján leendő érvényesítésére — esetleg egy minden tekintetben hasznosabb *egyezés* megkötésére utasítani méltóztatnék.

Egyleti ügyek.

I.
(Az ált. munkás betegsegélyző egylet közgyűlése.)

Budapest központtal, a helyben alakult „Ált. munkás-betegsegélyző-rokkaot pénztár“ előhelyi egylete f. évi ápril hó 22-én d. u. 2 órakor tartá 5-ik évi égen népes reudes közgyűlést, a beltéri el. leányosztályban.

A közgyűlés főbb tárgyai voltak:

Az 1889. évi zárszámadás előterjesztése; mely a tagok által tudomásul vétetvén, a számvizsgálóknak a felmentés megadatott.

Tisztségviselőik választattak: Elnök: Palotay Bódog, alelnök: Aranyi Mihály, jegyző: Mátyás János, m. jegyző: Summer János, számvizsgálók: Veisz Jakab és Szegedy Lajos, ülnökök: Verony Pál, Szilávy József, Hegyesi Lipót és Ozvald Pál.

Választmányi tagok: Maurer Alajos, Holcz Imre, Barbár Mihály, Eregyin Vazul, Smidt Flórián és Antonovits István.

A központban tartandó „küldött gyűlés“re a központi pénztár terhére: Richter József előhelyi meghatalmazott; az előhelyi pénztár terhére pedig Weisz Jakab egyesületi tag lettek képviselőik megválasztva.

Több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

II.
(A legényegyletnek háza van.)

A helyb. kath. legényegyletnek most husvétvasárnapján tartott közgyűlésének csak 2 főárgya volt ugyan, de ezek közül az első az egylet jövőjére elhatározó, igen jótékony hatása s annak életét — Isten segé-

lyével — századokra biztosítani fogja. Nem kell már ezután az egyletnek évről-évre vándorolnia, egyik drága lakásról a másikra hurczolkodnia; — mert a közgyűlés elhatározása és jóváhagyása folytán az egylet háztulajdonossá leti; — ugyanis majdnem templomunk tőszomszédságában, a Hungária melletti utcában megvette az egylet özv. Szekenderovits Jánosné házat 5000 frtrért és e héten már véglegesen belé is hurczolkodott.

A vétel nemcsak azért mondható szerencsésnek, mert az új lakház a belterén, a templomnak majdnem tövében van, a fizetési föltételek igen előnyösek s mert 2 épületben 5 szoba, konyha, padlás és melléképítmények kínálkoznak az egylet céljaira: hanem főképen azért is, mert ha a házvétel költségeit az egylet kiheveri, a 431□-ölnyi telken oly díszes és czélszerű épületet emelhet és úgy berendezkedhetik, amint azt saját üdvös és nemes czéljai, e legnagyobb részt katolikus város nagysága és méltósága joggal megkövetelhetik.

Alig hinné az ember, hogy a vétei és átíratás költségeinek fődözetere milyen egyszerű terv szolgálta alapul. Van az egyletnek jelenben 2000 frt tőkéje s mintegy 200 frt kiut levő követelése. A 10 év alatt kisorsolással törlesztendő kamat nélküli kölcsönre aláíratott mintegy 54 darab 25 frtos részvény, mely 1350 frtot képvisel. Biztos remény van rá, hogy lesz összesen 100 ily részvény s ha nem is lenne, a még hiányzó 1000—1500 frt akár valamely helyb. banktól, akár a templom pénztárából kölcsönvehető és az egyl. házra rátáblázható. Ennyi az egész és ime az egylet husvétől kezdve már háziur.

A tervezet az erre irányuló takarékoság és szívós kitartás oroszlanrúése az egylet elnökét illeti, kinek ezért a közgyűlés zajos éljenzés között jegyzőkönyvileg fejtezte ki hálás köszönetét.

A másik tárgy az egylet nézve ugyan kisebb jelentőségű, mindazáltal kedves és emlékeztetes esemény marad; — ugyanis az elnök egyszerű, de velős szavakkal tolmácsolta az egylet halálját Pucher Henrik úr, aki az egyletnek a megalakulástól kezdve lelkesült, munkás és odaadó törekvései hasznos tagja s akit mindezekért az ifjak annyira tisztelnek és szeretnek, hogy már másodízben választották őt dékánná. Az egylet haláljának maradványok jelöl a mindig rendes, pontos és munkás dékánnak egy szép ezüst órárt nyújtott át az elnök, az egyleti tagoknak lelkesült és zajos éljenzése között.

A lemondott dalárda karnagy utódjaul az elnök újból az ezelőtti karnagyot, Wahl zenészt kérte föl és nyerte meg, mely zajos éljenzéssel fogadtatván, az elnök kiemelte, hogy W. ur ezt díj nélkül sziveségből teszi s az ifjuságot irántai tiszteletre engedelmességre és pontoságra intvén, a közgyűlést befejezte.

Mindezek örvendetes tények, melyek a nemes czélu egylet örvendetes fejlődését és virágzását tarusítják.

CSARNOK.

Hányféle az asszony?

Balzac a szellemes francia író a nőket a ruhájuk színe után a következőleg osztályozza:

Minden női karakter olyan színt választ magának, amely neki megfelel — olyan nőknél, akik narancs-, amarant- vagy granátszin, sárga, fű vagy czinege-zöld ruhát viselnek, körülbelül biztosan számíthatni, hóbortos vagy ehhez hasonló jellemre. Nem bizhatunk azokban, akik az ibolya színt szeretik, még kevésbé azokban, akik világos kalapokat hordanak s kerülőnk kell azokat, kik feketében járnak. Ezt a színt joggal nevezik kabalistikusnak: az a nő, aki fekete csipkével, szövellet díszíti magát, okvetlenül szivesen adja át magát a legsötétebb, legbaljósatubb gondolatoknak. A telér, az olyan jellemek színe, kiknek igazi jellemük nincs. Azok az asszonyok, akik viselik, többnyire kaczerák. A rózsaszínt olyanok választják, akik 25. évüket már túlhaladták. Azok az asszonyok, akik a rózsaszínt elébe teszik a többi színeknek, rendesen szellemesek, vígak, szeretnek élni, megközelíthetők s nincs bennök semmi abból a szögletes kedvből, ami a sötét ruhásoknál visszatetszik. Az egész kék a szép asszonyok színe. Akik ezt a színt választják, többnyire gyöngédek, és gondolkozó természetűek. Gyöngyszürke ugyanezeknek a színe, mikor szomorúak és szerencsétlenek. A szürke átmeneti szín. Lila színt majdnem kizárólag olyan nők hordanak, kik valaha szépek voltak, vagy pedig, akik mindig azok maradtak. Balzac csak arra a kérdésre nem felel meg, hogy milyen színben járnak azok a nők, akik kétszínűek.

Irodalom.

Katholikusok figyelmébe. Most jelent meg: „Üdvözlégymária“ imakönyv különösen a b. Szűz tiszteletére. Irta Dr. Walter Gyula. Az esztergomi főd főegyház-megyei hatóság jóváhagyásával. Második teljesen bővített kiadás. Esztergom, 1889. 16-rét, 442 lap. A szerző tulajdona. Ara lüzve 50 kr. angol vászony kötésben, egyszerűbb díszítéssel 70 kr., aranydíszítéssel és gazdag aranyozással 1 frt 20 kr., francia minták után készült, legfinomabb bőrkötésben 2 frt, és 2 frt 50 kr. Hazánkban hol a b. Szűz tisztelete a legrégibb idők óta a legnagyobb virágzásnak örvend, mindaddig hiányzott oly imakönyv, mely különösen e hagyományos tisztelettel foglalkozott, annak ápolására, élesztésére készült volna. E hiányt igen előnyösen pótolja a fentebbi imakönyv, mely kizárólag a b. Szűz tiszteletének van szentelve és e tekintetben imakönyveink között különös érdeklődést bír. A gazdag tartalom és díszes kiállítás három részre oszlik. Az első rész nagy gondal dolgozott hat értekezésszerű oktatást tartalmaz és egy emelkedett „Buzdítás“ után felsorolja a b. Szűz tiszteletét célzó ájtatosságokat, azután kifejti, miben áll a sz. Szűz sajátképi tisztelete, azaz „követéséről“ szól. Majd a „Mária-társulatot“, a „karmelhegyi sz. Szűz skapulárját“, végül a „kegyhelyeket“ — számról nézve 21 — ismerteti. E tanulmányos első részt követi a második, mely az imákat foglalja magában és hat fejezetben 1. napi, 2. heti, 3. havi, ájtatosságokat ad; aztán 4. a b. Szűz ünnepeire vonatkozó ájtatosságokat tartalmaz és érdekesen írja le a különféle ünnepek történetét; 5. ájtatosságokat közöl a „sz. Család tagjaihoz“, végül 6. „különféle imákat“ nyújt. Különösen érdekes kölesönöz a könyvnek, hogy egy miséajtatosságnál és több más imánál az eredeti latin szöveget is közli és magában foglalja sz. Szűz egész szolozmáját, mely más könyvekben egyáltalán nem fordul elő. A harmadik rész — énekeket foglal magában, nevezetesen sok Mária éneket és a leggyakrabban használt miséi- és más énekeket. Nem kétkelünk hogy csinos alakú tartalomdús és igen izlőteljes kötetekben kapható könyv, főleg a műveltebb hölgyközönségnél — a mint valóban megérdemli — nagy kedveltségnek fog örvendeni.

Nincsen a magyar családoknak olyan gazdag könyvtára, melyben annyi szellemi szórakozást találhatna a család minden tagja, mint a mennyiit a „Képes Családi Lapok“ válogatott közleményei nyújtanak. Nincsen a családi életnek s a gondosan vezetett magyar vendégszerető háznak olyan kérdése, melylyel e lap mellékelte a „Nő a házban“ szakkavattal ne foglalkoznak. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a „Nő a házban“ című dívat-melléklettel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagykoronatecsa 20. sz.) melyhez az előfizetések leg-ézszerűben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

Közgazdaság.

A pénteki hetivásár a közönségsőbb hetivásárokhöz sorozható. Termények elég bőven előkerültek, de a koreslet lanyha maradt. A gabonaféléknél a kinalat és vételkedv egyaránt erőltetett volt. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek: tiszta buza 7—7.10, kétszeres 5.80—6., rozs 4.90—5., árpa 5.50—5.60, zab 4.60—4.70, tengeri 5.50. — A márhavásáron a forgalom elég élénknek mondható, eladára felhajtott sok jószág, de csupán a borjak és bárányokkal csaptak jó vásárt. Hal, baromfi kevés.

HIREK.

A szabadkai m. kir. állami tanítóképző intézetben a f. é. tanképesítő írásbeli vizsgálat június hó 11-én, a kézmunka és háziipar képesítő írásbeli és írásbeli vizsgálat június hó 12-én és 13-án, a szóbeli képesítő vizsgálatok június hó 15-én és következő napjain fognak megtartatni. A tanképesítő vizsgálatra jelentkező 50 kros bélyeggel látott folyamodványát saját megyebeli tanfelügyelőjéhez nyújtja be. A jelölt folyamodványához keresztlevélet, tanulmányairól és eddig folytatott pályájáról, erkölcsi magaviseletéről és egészségéről szóló bizonyítványt köteles csatolni. Az 1886. évi 18290. és az 1888. évi 31101. sz. miniszteri rendelet értelmében az intézetben végzett jelölt 10 frt, az idegen pedig 20 frt vizsgálati díj fizetésére köteleztetik. A tanítói oklevél bélyegen kívül 1 frt.

Havat várhatunk, — de nagyot! Ha a miniszterium mondja, akkor csak igaz. A belügyminiszterrel ugyanis legújában egy rendelet érkezett a zombori és a mi törvényhatóságunkhoz, a hófvások által okozott közlekedési akadályok sürgős elhárítása iránt. Ez a rendelet vagy májusi nagy havazást

jelent, vagy inkább csak a jövőre szolgál s azt tartalmazza, hogy a város a határában előforduló hófvások esetén köteles az illető vasut felszólítására közmunkáját kirendelni a közlekedési akadályok gyors elhárítására, természetesen illő rekonzpenczió mellett.

Gyászrovat. Banó István városunk tisztességes iparos, a függetlenségi pártnak — bár sok anyagi gondokkal kellett megküzdenie — mindvégig rendületlen híve, husvét másodnapján 56 éves korában megaszúnt élni. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Nő és két gyermek siratja benne a jó férjet és apát. Legyen áldás emlékének!

Tűz. Ivkovicz János 4. kör 238. sz. a. lakháza udvarán összehalmozott mintegy 1 1/2 kocsi szalma f. hó 25-én d. e. 3/4 10 órakor ismeretlen okból kigyulladt. Más komolyabb baj nem történt, a kár egy pár frtot tesz ki.

Buzaszentelés. Szent Márk evangélista napján az idén szokatlanul nagyszámú ájtatos közönség vonult ki a beltéri főtemplomtól a zombori kapun tuli ugarföldekhez. A buzaszentelési szertartást az összes papok segédlete mellett Mamuzsics prépost végezte.

Öngyilkosság. Ludaios Zsárkó kereskedő segéd néhai Ludaios György tanító fia e hó 23-án délelőtt 10 órakor a mely napon okmányhamisítás miatti bűnperében a vég-tárgyalás lett volna megtartandó — egy pisztoly lövéssel saját kezével hajította végre a szigorú ítéletet — szíven lötte magát. Élt 18 évet. Az öngyilkos hátrahagyott iratai közt, egy kártya a „vörös disznó“ találtatott, melynek hátlapjára e szavak voltak írva: „ez okozta haláloamat.“

Vizbefut. Balázs Piri Imrénének Viktor és Agnes nevé leánya fürdés közben 1. hó 23-án vizbefutott. A kis leányok 10—11 évesek voltak.

Szerencsétlenség. Ivánovics Antal vasuti főkalauz t. hó 23—24. között éjjel egyik kollégájánál volt vendégségbe, hol annyira lerészegedett, hogy este 10 óra körül hazafelé mege, eltévesztette az utat, a zombori vonalra esett és elaludt. A szerencsétlen embernek a bal lábát bokán fölül elszakította a vonat. Másnap reggel a városi kórházban amputálták a lábát.

Wit Mária cs. kir. kamara-énekesnő ma déli 1 órakor érkezik városunkba, hogy résztvegyen a Gaal Ferenc által holnap este rendezendő nagyszabású hangversenyen. Kívüle még Polyakovits Ilona urhölgy, továbbá Allaga Géza, Gaal Ferenc és Manojlovics Adrien urak fognak közreműködni. Közönségünk a legnagyobb elismeréssel tartozik buzgó karuagyaunknak, kiknek sikerült a jelenkor egyik legnagyobb énekesnőjét közreműködésre meggyerni. Allaga Géza ismeri az egész ország s ő valóban nem szorult senkinek dicseretére. A többi közreműködő is tudvalegileg oly kiváló tehetség, hogy a közönség nem mindennapi műélvezetnek néz elé. Witné a híres La Grange ariát éneklő „Hunyadi László“-ból, továbbá még két számot. Főútte érdekes szám lesz Bach-Gounod „Ave Mária“-ja, továbbá Schubert-Gaal „Labelle“ című szerzeménye, melyet Polyakovits Ilona urhölgy fog zongorán előadni. Városszerte lázas az érdeklődés a hangverseny iránt s a helyek legnagyobb része már le van foglalva. A koncert tiszta jövedelme a vöröskereszt-egyl. helyb. főlkja javára fog fordítottatni.

A sertéshizlaldák és azok tisztántartása. Évek óta liderczinyomásként nehezedik városunk lakosságára ezen anyagilag ugyan hasznos, de egészségi szempontból annyira káros, sőt veszélyes telep. A további tolas ma ismét abbamaradt, a tisztántartással pedig annyira amennyire tördnek ugyan, de az összetakolt szekerek a város legnépesebb utcáin szállítják a büzös hulladékot, szét-szórván azt utcáhozasszat. Vajjon kit illet ezekért a felelősség? A hatóság legnagyobb részét. Pest városa a sertéstrágya elszállítására vonatkozólag szabályrendeletet bocsájtot ki s miként örömmel konstátálta a közgyűlés ezáltal: „a közegészségi szempontból kiváló fontossággal bíró kérdés, hogy ha a szabályrendelet intézkedései pontosan végrehajtatnak, keddező megoldást nyert.“ Hat Szabadka város főispánja nem azért van, hogy a miniszteri rendeletek és utasítások végrehajtassanak s a szabályrendeletek végrehajtassanak? Szégyenletes állapot. Természetesen ez nem tartozik a tarokk-parthiba.

Somogy megyében sikkasztás történt. Kaposvárt Tallián Béla főispán a pénztárnokot azonnal föllégszette. Nálunk köztudomású, de hivatalosan konstátált tény, hogy a borfogyasztásnál ezekre meő károsítás történt, konstátált tény, hogy Mamuzsics Lázár polgármester és Antunovits Máté közigygyzó javára csempészetek történtek. Konstátált tény, hogy a fa és téglaszállításoknál, utalványozásoknál ezekre lett a város megkárosítva, Kállay főispán nemcsak, hogy semmi intézkedést nem tesz, de sőt kijelenti, hogy adhatnak be Mamuzsics polgármester ellen bármitéle följelentést, ő azt félredobja s nemcsak, hogy ezt teszi, de közgyűlésen maga enged időt és tért, hogy a büzös kezelések eltussoltassanak. És ez a főispán még nincs a hulló csillagok közt?

Pályázat hirdette a következő állásokra törvényhatóságunknál: 1-ször 1260 frt évi fizetéssel egybekötött közgyámi; 2-or egyenként évi 700 frttal javadalmazott két osztály-jegyző; 3-szor 500 frt évi járandósággal kapcsolatos kórházi II-or orvosi; 4-szer egyenként 720 frt évi fizetéssel egybekötött két szám- vizsgálói; és esetleg évi 700 frttal javadalmazott számvevősegi tiszt; 5-ször 720 frt évi járandósággal kapcsolatos adópénztári tiszt; 6-szor egyenként évi 600 frt fizetéssel egybekötött hét segédadóosztály; 7-szer 550 frt évi fizetéssel járó I-ső osztályú inok; 8-szor egyenként 450 frt évi fizetéssel egybekötött tíz II-os osztályú inok; 9-szer egyenként 400 frt évi járandósággal kapcsolatos két, esetleg több adóvéghajtói; 10-szer egyenként 600 frt évi fizetéssel javadalmazott két utbiztosi; 11-szer egyenként 200 frt évi fizetéssel javadalmazott nyolc külterületi szűlnésű; A városi javadalmi hivatalnál: 12-szer 1000 frt évi fizetéssel és 200 frt fuvarátalánnyal egybekötött ügyvezető; 13-szor 700 frt évi fizetéssel és 700 frtnyi ovadékköszegnek letételének kötelezettségével egybekötött központi pénztárnoki; 14-szer 700 frt évi és ugyanannyi ovadékköszeg letételének kötelezettségével egybekötött központi pénztárnoki ellenőri; 15-ször 700 frt évi járandósággal és 700 frtnyi ovadékköszeg letételének kötelezettségével egybekötött könyvvezető; 16-szor egyenként 300 frt évi fizetéssel, szabad lakással s 150 frtnyi ovadékköszeg letételének kötelezettségével egybekötött hét I-ső osztályú vámpénztárnoki; 17-szer egyenként 250 frt évi fizetéssel, szabad lakással s 125 frtnyi ovadékköszeg letételének kötelezettségével egybekötött négy II-os osztályú vámpénztárnoki; 18-szor egyenként 450 frt évi járandósággal kapcsolatos négy I-ső osztályú biztosi; 19-szer egyenként 200 frt évi fizetéssel, szabad lakással 100 frtnyi ovadékköszeg letételének kötelezettségével egybekötött négy II-os osztályú biztosi állomásra. — Kik ezen állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, egy folyamodványukat életkonkról, végzett tanulmányokról és eddigi alkalmazásukról szóló bizonyítványikkal felszerelten Kállay Albert főispánhoz címezve 1889. május 15-ig a polgármesterhez nyújtsák be.

A nagy kir. államvasutak szabadkai városi menetgyörgy-irodája f. évi május hó 14-én a délután két óra 25 perczkor induló személyvonattal kirándulást rendez Budapestre és vissza következő rendkívül mérsékelt árak mellett: II. osztály oda és vissza 7 frt 40 kr. III. osztály oda és vissza 5 frt 30 kr. E jegyek 14 napig érvényesek és a visszautazásnál a személy- és gyorsvonatu különlet ráfizetése mellett a gyorsvonatra is érvényesek. E kirándulásban résztvenni óhajtok ebbeli szándékukat — mely meg nem másítható — személyesen vagy levélben okvetlen május hó 10-éig a városi irodával közöljék, nehogy a nem jelentkezés által a kirándulás rendezése lehetetlenné váljék. A jegyek csak a városi irodában kaphatók.

Mindenféle. A pápa, az aranyörzsát az idei husvétkor Stefánia özvegy trónörökösnek a bécsi pápai minczius által átadatta. Az erényrőza filigrán aranyból készült és gyémántokkal van kirakva. — **A legkisebb** emberfaj a földön az Andaman szigeteken lakik. Átlagos magasságuk 4 láb, 3 hüvelyk és súlyuk 76 font. — **Néhai Karácsonyi Quido** gróf által alapított rózsaleány-ünnepe, Solymáron az idén elmaradt, mert az erénydíjra kijelölt 3 leányzó magyarul nem tud. — **A brassói színházban** a „Haramiak“-at adták. Moór Károly személyesítője javában szavalt, mikor egyszerre törkán akadt a szó, hamis fogai felreccsaszak. — **A nyitrai vártemplom** fosztogatóit Budapestet elűzték, tettüket bevallották és az ellopott ezüst tárgyak elásva előkerültek. — **Bécsben** a lovasuti kocsisok strájkoltak, utcazavargást idéztek elő, köztük és a kiruklott katonaság között valóságos harc folyt le. Az ablakokból köveket és széndarabokat dobtak a katonákra. — **Budapestben** a Rukus-kórházban egy beteg asszony ugrott le a második emeletről az utcára és sérüléseib. behalt. — **Silágyoslyón** egy otaváló lakos husvét másodnapján kertjében ázott és kincse bukkant. Szakértők állítása szerint a talált kincs értéke megközelíti az egymillió forintot. — **Törökszentmiklós** független érzelmű polgárai Hermán Ottó orsz. képviselőjelöltüket nagy lelkesedéssel fogadták. Programbeszédet nagy hatást gyakorolt. Beszédét azzal végzete, hogy elveihöz, ha kell, vére és élete árán is hű marad és a hatalom bármennyire üldözi is, őt arra bírni, hogy eddigi politikai irányától eltántorodjék, nem lesz képes. — **Szegeden** Simon István szőlőcsész, amiért komája azt üzente, hogy de csak azért is megveszi rajta a 20 frt tartozását, a szőlő legnagyobb fájára felakasztotta magát. — **Vissy Károly** óbecsei közigygyzó előmunkálait engedélyt kapott Ó-Becsétől, Földvár, Temerin és Járeka érintésével, Ujvidéig meő szárnyvasutára. — **A m. kir. csendőrk** főfelügyelője, Török Ferencz tábornok Zomborban járt, az ottani csendőrség megfigyelése végett. — **Horovitz Lipót** Zenta város számvevője, május 1-én vezeti oltárhoz Baján öz. Deutsch Mátyásné leányát, likát. — **Baján** ismeretlen tettesek álkulcs segélyével, ének idején behatoltak az izr. zsinagóga belsejébe, honnét mintegy 6—7 forinttal megugrottak. — **Baján Lerner An-**

dor fűszerkereskedő pinczejében tűz ütött ki, mely alkalommal nevezett és inasa kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. — **Zomborban** Rác Gusztó cigánypriász versenyre hívta Herczenberger Sándort, aki azonban válaszában a kihívást visszautasította, azt a jellemző közmondást használva levelében, hogy „nem szép, ha a bolha köhög.“ — **Zomborban** a Schlegel-féle cirkus vasárnap óta tart a közönség tetszése mellett előadásokat. — **Topolyán** Palasthy Péter segédjegyző 24-ik évében meghalt. — **Kulán** „Német mezőgazdák olvasó-egylete“ alakult. — **A velszi herczeg** gróf Festetics Tasziló vendége Keszthelyt. Hat tagból álló vadásztársasággal a Kis-Balaton nevű lápon vízi szárnyasokra vadásztak és nem kevesebb, mint 400 drbot löttek le. E gazdag zsákmányból a velszi herczegre 130 drb esett. — **Erdődy** gróf Pálly Arthur laudanummal megmérgezte magát Párisban. — **Rábay István** nagybányai születésű mechanikus egy Edison rendszerű fonográfot készített, mely kitünően működik. A gépet bemutatta a szatmári főgymnáziumban, ahol nagy tetszésben részesült. A fonográf híven adta vissza a himnusz és a szózat dallamát és szövegét s azonkívül néhány egyházi és világi dalt is elénekelt.

A közönség köréből.*)

Válasz a „Szabadkai Közlöny“ 189. évi 16-ik számában „Hirek“ rovatában, „Kölcsonös tüzbiztosító társulat“ című közleményre.

A közlemény üdvöské elismeri az eszmét, azonban kételyt támaszt a kivihetőségben, nem tartja elegendőnek, ha a kezdeményezést egyes személyek vagy egyes egyletek teszik meg. Ezzel szemben annyit kell megjegyezni csupán, hogy a „Szabadkai Közlöny“ közleményeink szerkesztője ezen állításánál nem volt teljesen elfogulatlan az üdvöské elismert eszme keresztül vitelét illetőleg. Ha én valamely eszmét a közgyűlésekben üdvöské ismerek el, nem azt keresem, ki a kezdeményező, csak az eszközök legyenek tisztességesek, melyek a czélhoz vezetnek.

Kérdjük az illető közlemény szerkesztőjét, miféle kifogása lehet eszközeink ellen? Hisz a szövetkezet igazgató választmányában Manojlovits, Vuits, Milassin, Petrovics stb. szintén részt vesznek.

A szövetkezet városunk lakosságának minden osztálya által sürgetett lett, a kölcsonös tüzbiztosító társulat megteremtése iránt. A szövetkezet f. évi márczius 25-én tartott közgyűlésen újib. szóba hozta az ügyet s ekkor a közgyűlésen jelen volt összes szövetkezeti tagok egyhangulag követelték egy bizottság vonatkozó alapszabályok revidálására. A bizottság a vezérigazgató elnöklete alatt kiküldetett, ez az ügy üdvös voltához képest az értekezletet már április 7-ére összehívta. Ezen az értekezleten az alapszabályok a czélnek megfelelőbben némi módosítást nyertek, mely értekezleten elhatározott nagygyűlésnek összehívása falragaszok útján. — Egyben felkérte Nemeth Mátyás, mint a bizottság előadója, hogy az üdvös intézmény érdekében az alapszabályok rövid kivonatát a helyi lapokban tegye közzé.

A helyi lapok egynemelyike érdeklődést tanusítván a társulat megalakítása iránt, föl-kérték az igazgatót, hogy a kölcsonös tüzkár biztosítására vonatkozó mindennemű intézkedést a lappal közöljék, sőt adott alkalommal egyes szerkesztők részint közvetlenül, részint közvetve közleményeket kértek, így történt, hogy azon lapok, melyek érdeklődtek, a közleményeket meg is kapták.

Nem áll tehát a „Szabadkai Közlöny“-ben felhozott azon kitétel, hogy a társulatra vonatkozó közlemények csak a „Szabadság“-ban jelentek meg; mert a közlemények a „Szabadság“-on kívül megjelentek a „Szabadkai Hírlap“ és a „Bácskai Ellenőr“-ben is. — A ki tehát pártatlanul érdeklődött és nem akarta az ezen intézmény létesítése körül használt eszközöket pártseművegen nézni, az tudomást szerzhette, hogy a falragaszokból, valamint a Szabadkán megjelenő, nem egy, hanem három helyi lapból.

Ezzel tartoztam az igazságnak, mint a mindannyiunk előtt lebegő üdvös czélnek. Szabadkán 1889. április 27-én.

Varga Károly.

Nyiltér.**)

Mindazon jóbarátain és ismerőseimnek, kik boldogult atyám temetésére megjelentek és részvétökkel fájdalommal megkönyvibítették, ezuton hálás köszönetet mondok.

Banó Lajos.

*) E rovat alattiak díjmentesek. Szerk.
**) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Felolcs szerkesztő és kiadótlajdonos: SZALAY LÁSZLÓ A.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 11988—12416/88. számú végzése által **Váli József és Lucius C. H.** javára **Weisz Zsigmond** ellen 2530 frt tőke, ennek 1888. évi ápril hó 10. napjától számítandó kamatai és eddig összesen 34 frt 15 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag le- és felül foglalt és 1572 frt 60 krra becsült két biliard, butorneműek és ágyművekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 730/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes üzlethelyiségében, Szabadkán leendő eszközzésére **1889. évi ápril hó 29-ik napjának délelőtt 8 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatai fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1889. évi ápril hó 1-ső napján.

Csernyus Zsigmond,

kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A szabadkai e. f. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék területéhez tartozó, a topolyai 2456. sz. tkvben A. I. 1150/a. hrsz. 375 □ öles ingatlan és tartozékaira nézve a végrehajtási vissz árverés **Styrim Márk** topolyai lakos késedelmes vevő veszélyére és kárára elrendeltetvén, ezen ingatlan **Palásti Ferencz** topolyai lakos végrehajtónak **Csermák Istvánné** szül. **Rind Katalin** végrehajtást szenvedő elleni 242 frt 77 kr. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében 427 frt tőke megállapított kikiáltási árban **1889. évi május hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor** Topolya község házában a fentebb kitett kikiáltási ár 10%-ának bántpénz fejében leendő lefizetése után nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatnak.

Kelt Szabadkán, 1889. évi márczius hó 29.

A szabadkai kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Graff Károly,

kir. törvényszéki bíró.

Hirdetés.

Két szoba, konyha, éléstár, fűskamra és padlásból álló lakás. folyó évi május 1-én kiadó.

Bővebb felvilágosítást alulírott ad. — Szabadka, 1889. ápril 27.

Vojnics Felix,

közgyám, h. ünök.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapirokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, takarékpénztári betétkönyvecskékre, takarékpénztáraknál elzálogosított értékpapirokról szóló letétjegyekre, arany és ezüst pénzneműekre bármily összegig

olesón ad

LÖRY J.

bank-üzlete

Budapest, hatvani-utca 17-ik szám.

3757. szám.
1889.

1-1

Árverési hirdetem. kivonat.

A szabadkai e. f. kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék területéhez tartozó, a kishegyési 942. sz. tkvben A. I. 306. hr. sz. a. felvett ingatlanra nézve a végrehajtási árverés elrendeltetvén, ezen ingatlan a kulai kir. kincstári uradalom képviselőjében, a zombori kir. kincstári ügyészség és a kishegyési rkath. templompénztár csatlakozott végrehajtónak **Süli Illés** kishegyési lakos végrehajtást szenvedő elleni 33021 frt 8 kr. s járulékaiból még fejedtetlen 19016 frt 7 kr. tőke és járuléka s illetve a csatlakozott 60 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében 448 frt tőke megállapított kikiáltási árban **április hó 29-ik napján d. e. 9 órakor** Kis-Hegyész község házában a fentebb kitett kikiáltási ár 10%-ának bántpénz fejében leendő lefizetése után nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Kelt Szabadkán, 1889. évi márczius hó 15-ik napján.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Graff Károly

kir. tszék. bíró

Palicsi villahelyek eladása!

Szabadka sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonához tartozó Palics fürdő partmentén 20 villahely **f. évi május 12-én délután 3 órakor** a helyszínen tartandó nyilvános árverésen örökáron el fog adatni.

Kikiáltási ár négysszög ölenként 20 kr.
Árverezni óhajtok tartoznak az árverésmegkezdése előtt villahelyenként 20 frt bántpénzt letenni.

A vételár többi része a közgyűlési, illetve a miniszteri jóváhagyás után hat hónap alatt fizetendő le.

A térkép és egyéb feltételek a gazdasági tanácsnoknál megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1889. ápril hó 6.

A városi tanács.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszén-sav esékélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testrézékbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-savtartalmában erős éhb. ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használatos.

A **tüdőbetegek** klímátikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** sub. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hűgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Flumében** **KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. n. v. ásványvíz szállítóháza, Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.